

CSENDER LEVENTE
Tenisz

A pásztói mesterséges megtermékenyítőben voltam informatikus, amikor megismertem Papát. Számítógépes inszeminátor. Akkor még egy szobányi volt a számítógép, most meg a tenyeremben elfér. Összement a világ. Pedig annyira nem is volt régen. Na, mindegy. Aztán férjhez mentem, vettünk egy használt kispolskit és felzörögtünk Pestre. Velünk jött a legjobb barátnőm is. Emlékszem, útközben elszakadt az ékszíj, és Papa az ő nejlonharisnyáját rakta fel helyette, úgy érkezünk meg első albérletünkbe, az Almássy térre. Aztán jöttek egymás után a fiúk. Egy, kettő, három. Egyik albérlet a másik után. A barátnőm mindenhová jött velünk.

Nemrég volt a harmincadik házassági évfordulónk. Rendet raktam a zongora tetején, a szekrényben, mindenhol, csilivili lett a konyha, minden, de nem az évforduló miatt tettem, hanem meg akartam találni az *Eltemettük a részeges nagymamát*. Kedvenc könyvem. A volt szerelmemtől kaptam, mielőtt férjhez mentem. Papa nem vette észre a tisztaságot, ő nem vesz észre semmit. Egy üveg bort iszogattam, a második doboz cigi utolsó szálainak egyikére gyújtottam rá. Papa hason feküdt, a tévében nézett valami krimi. Vittem neki is egy poharat. Rám nézett, hogy mit akarok, aztán továbbnézte a krimi. Kinyitottam még egy üveg bort, töltöttem magamnak és ünnepeltem. Elővettem egy hosszú gyertyát, meg akartam gyújtani, de nem sikerült. Faragtam, bontogattam a beragadt kanócot, de az csak nem akart lángot fogni. Ünnepi hangulatot szerettem volna. Magamnak legalább. Papa lefeküdt, én tovább boroztam és a szerelmemre gondoltam a nappaliban, meg arra, hogy igazából nem is tudom, miért mentem hozzá Papához.

Elég cefetül voltam akkor. Előtte kidobott a nagy szerelmem. Menekültem Papához. Azt hittem, később jobb lesz. Akkor szerettem, bár nem akartam vele maradni. Már megvoltak a gyerekek, amikor meglátogattam a nagy szerelmem. És én akkor – bár nagyon rossz volt –, azt mondtam, hogy nekem itt a családom, és az a legfontosabb. Úgy gondoltam, hogy amikor hatévesek lesznek a gyerekek, akkor válok, aztán úgy, hogy amikor tizenkettő, aztán, amikor tizennyolc, és még mindig itt vagyok. Na, mindegy.

Hol is hagytam abba? Ja, hogy jöttek a gyerekek. Elvégeztem közben az óvónőképzőt, mert Pesten

nem volt szükség inszeminátorra. Harminc évig voltam óvónő. A harmincadik évben már nagyon utáltam a főnökömet meg a szülőket is. Meg a gyerekekből is folyt ki a b... meg és a k... anyád már kiscsoportban. Beintettem a főnökömnek és kiléptem. Jólesett. Nyugdíjba akartam menni. Rájöttem, hogy én egész életemben azért éltem, hogy nyugdíjas legyek, de akkor épp megváltoztattak valami jogszabályt, és hopp, nem tudtam elmenni nyugdíjba. Azóta is húzzák előttem a mézesmadzagot: mindig, amikor elérném a nyugdíjkorhatárt, emelnek egyet rajta, mintha csak velem akarnának kiszúrni. Tele voltam tervekkel. Valami egészen mást akartam csinálni. Csak abba nem gondoltam bele, hogy egy ötven plusszos nő ma nem kell sehová.

A nagyobbik fiam pontosan harmincéves, és eszé ágában sincs megnősülni. Mielőtt felmondtam, elhívtam egy bájos kis kolléganőmet, Fatimát, hogy hátha megtetszik neki. Ebédre a fiam kedvencét csináltam, rakott karfiolt. A lány is evett jóízűen, mosolygott végig, az én fasz fiam meg ült, és tömte a fejét anélkül, hogy egyszer elvigyorodott volna. Végül a lányt nekem kellett kikísérnem a buszhoz. Amikor visszamentem, megkérdeztem a gyereket, hogy mi baja volt a lánnyal. Azt mondta, hogy bajusza van. Na és, mondom neki, nagyanyádnak is van. Erre ő, jó, de húszéves korában még nem volt. Szóval itt van ő. Egész nap számítógépezik. Munka semmi. Lassan százhús kiló. Én viszem föl az ételt is neki. A két kisebb fiú vállalkozó. Eltartják magukat. Néha bevásárolnak nekem is.

Hol is tartottam? Egy kicsit már felejték is. Igen, a házasságom. Tudod, a férjem kivel él együtt? A legjobb barátnőmmel. Aki ott ült a kispolskiban, amikor jöttünk Pestre. Az ő harisnyája. Igen. Gondolhattam volna. Kolléganők is voltunk a Kővirág óvodában. Velünk lakott még akkor is, amikor sikerült megkaparintani egy panellakást részletre Óbudán. A barátnőm épp hazament Pásztóra húsvétra, és akkor Papa bevalotta, hogy ők egymással... Amikor visszajött a lány, közöltem vele, hogy költözzön el. Még neki állt feljebb, hogy nincs nekünk más dolgunk húsvétkor, mint-hogy őt kibeszéljük. Kirúgtam. Papa akkor is gyáva volt, engem tolt maga előtt. Most meg egymásra találtak. Legyenek boldogok! Félek belegondolni is, hogy Papa ezt harminc évig hordozta magában, és azzal etette magát, hogy elválnak, és majd összeköltöznek. Teljesült az álma, de nem látom arcán a boldogságot. Orvostól orvosig jár, gyomorproblémái vannak. Meghízott a gyógyszerektől. Zabkorpán él.

Albérletben laknak, míg a házat eladjuk és osztozkodunk. Sikertelenül a panelt úgy eladnunk, hogy vegyünk egy romos házat Pest mellett, amit hitelből felújítottunk. Megszerettem itt lenni. Túl nagy a rezszi, minden pénzem rámegy, de én nem akarok innen elmenni. Lottózom, hogy kifizethessem Papát. A nyereségem többi részét meg szétoztam a gyerekek között. Ha nem sikerül, leköltözöm valahová vidékre, ahol lehet egyfórintos házat venni. Az a kurva pénz. Sokáig a pénzre fogtuk a válás halasztását is. Azt mondtuk, hogy már rég elváltunk volna, ha lett volna pénzünk, de nem volt. A gyerekekre is fogtuk, de igazából gyávák voltunk.

Szóval Papát egy hónapig nem láttam, gondolom, mézeshetekken voltak a régi-új nőjével. Aztán megjelent. Felhívták Debrecenből, hogy az anyja ott fetreng a szarában, menjen le és hozza el. Kölcsönkértünk benzinre, lement, elhozta, de nem ám az albérletükbe vitte, hogy legyen a csajának anyósa, hanem ide a nyakamra. Szépen nézek ki. Nincs férjem, de van anyósom. Vele töltöttem a karácsonyt. A legjobb felállítás a férj nélküli anyós. Befektettem a saját ágyamba, én meg kiköltöztem a nappaliba. Kétóránként kenegettem a seggét, mert annyira sebes volt, hogy látszott a nyers húsa. Nem ihattam egész ünnep alatt, mert amint püssent a sör, mindjárt kiabált ki a szobából, hogy töltsék neki is. Az orvos meg határozottan eltiltotta az ivástól. Elmesélte a vén tyúk, hogy örökbe fogadott egy majmot az állatkertben. Százezer forintért. Mondtam neki, hogy vannak unokái, azoknak semmit se adott karácsonyra, de erre fel sem kapta a fejét. Egy majmot. A guta ütögetett.

Aztán jött szilveszter. Akkor Papa hazajött, és elhívott a barátaihoz. Lindánál rendezték a bulit, akit én amúgy is utálok, mert amikor született a kisebbik fiam, elhívta Papát biciklitúrára, s Papa elment. Na, mindegy... Beléptünk, és három személyre volt terítve, engem kihagytak. Te is itt vagy, ezzel jött Linda. Papa ezt nem vette észre. Papa ilyeneket nem vesz észre. Kimentem a fürdőszobába, és ott bögtém. Aztán amikor kihisztiztem magam, kimentem és mondtam Papának, de parancsolóan: – Papa, menjünk haza! Hazajöttünk, én lefeküdtem. Éjfélkor felkeltem koccintani, mondom neki, hogy buék, és tudod, mit mondott? Ha neki boldog lesz, nekem nagyon szomorú. El tudod képzelni, hogy esett?

Másnap azért megcsináltam a kocsonyát, hét tányérral megittam, mert én úgy szeretem, hígan. Rosszul lettem persze, de nem attól, hanem mert elfelejtettem bevenni a szívgyógyszerem. Húsz éve

szívgyógyszeren élek. Este a tévéhez elnasiztam egy kis töpörtyűt, hoztak jó pálinkát Erdélyből, azzal lekísértem, még hóembert is építettem, az orrát jó nagy répából csináltam. Reggelre a répa teljesen lekonyult. Jót röhögtem rajta.

Másnap megkeresett egy Mariann nevű nő, hogy magánóvodát nyitna, segítenék-e, persze, mondtam neki, hívtam Borikát, az ex-kolléganőmet, akkor még megvolt mind a két melle, megnéztük a házat, amit kibérelt, a játékokat mi vettük meg, mindenből a legjobbat. Egy hónap alatt indulásra készen voltunk. Fenn voltunk a második kerület szívében, nem lehetett hülyéskedni. Ment a hirdetés, jöttek a jelentkezők. Beállított egy apuka az előreálló fogú kislíával, megkérdeztem, hogy mi legyen a gyerek jele? A gyerek zavartan nézett, az apuka meg rávágta, hogy cápa. Erre én néztem rá, hogy bögre, papucs, mackó, nyuszika, ilyesmire gondoltam, de nem értette. Tud cápát rajzolni? – kérdezte. – Itt van, e! – és felhúzta a pólója ujját. Oda volt tetoválva egy vicsorgó cápa. – Ilyent, e. – Rajzoltam neki egy olyan cápát, az lett a gyerek jele. Egyszer nem jöttek a kis cápáskáért, hazavittem, de az utcába sem engedtek be. Ott állt a biztonsági őr, ő vette át a gyereket, hívott egy másikat, aki bevitte.

Az egész nagyon jól indult, csak aztán valahogy hónapokig nem kaptunk fizetést. Kiderült, hogy Mariann felvette a támogatásokat, a szülőktől begyűjtötte a pénzeket, elverte, és mi ott álltunk egy fillér nélkül, ja, és be sem jelentett. Kárpótlásul elhoztam az óvodából a hangszereket. Fújhatom. Ő szült közben egy gyereket, egyedül neveli, le sem csukják.

Most egy kislíúra vigyázok, Janikára. A szülei drogok, elvették tőlük, és odaadták a meleg nagybácsinak. Reggel elmegyek hozzájuk, két pár férficipő az előszobában, felöltöttem a gyereket, délután elmegyek érte és elhozom magamhoz. Van egy kispolskim, azzal hordozom. Ahogy kezdtem, úgy végzem. Miután hazaviszem a gyereket estefelé, a szomszédasszonnyal teniszezünk. Megcsörget, kimegyünk, és a kerítés fölé adogatunk. Konyakot. Át a pohár, meg vissza. Teli át, üresen vissza. Nagy meccseket játszunk.

Este aztán, ha elaltattam az anyósom, megettettem a fiam, a bernáthegyimmal meg a macskáimmal kiülök a nappaliba és rágyújtok. Sokat gondolkozom. Többnyire Papán. Nagyon örülnék, ha megszeretné őt valaki, és úgy menne el, hogy szeretik. De nem fogja őt senki megszeretni. Én elengedném, de ő nagyon elesett lesz, ha nem érzi úgy, hogy valaki szereti. Mikor elvettem – mert végül is én vettem őt

el –, a barátnője mondta, hogy kétszer is kísérelt meg öngyilkosságot, és bíztam abban, hogy kihúzom. Kihúztam, és ez a hála. Nála lelki nyomorékabb ember nincs a világon... Most a Vakok Intézetében tanít vakoknak, meg a márianosztrai börtönben raboknak számítástechnikát. Legutóbb őt sem fizették ki. Nem is az a baj, hanem hogy nem nőtt fel. Például rendszeresen vezet ittasan. Egyszer már elvették a jogosítványát emiatt, de akkor járt nemzetközivel. Szóval, aggódom érte. Kis hülye. Őt évvel fiatalabb nálam. Állítólag azért hagyott el, mert éjjel köhögtem, és nem tudott aludni. Tény, hogy sokat köhögök, de a tüdőmnek semmi baja, csak itt, a gigámon felpuhultak a bolyhok, és azok ingerelnek. Színházba húsz éve nem járok a köhögés miatt. Tévénézés közben senkit nem zavar. Vagyis engem nem. Elnasizok egy kis töpörtyűt, megiszom a borocskámat, és kész. Ha jönnek a gyerekek, akkor nem dohányzom. Eltiltottak tőle. Ha sokáig itt vannak, akkor kiosonok a kert végébe, és gyorsan rágyújtok. Jó játék. A gyerekek, igen. Nekem mindig a család volt a legfontosabb. Én akármilyen alkoho-

lista leszek, nekem mindig a gyermekeim lesznek a legfontosabbak. Mikor a nagyobbik fiammal terhes voltam, nem éreztem semmilyen anyai érzést, azt mondták, majd megjön, de nem jött. A másik kettőnél sem. A kisebbik fiam barátnője terhes. Talán jobb nagymama leszek, mint anya.

Kicsit megdöbbsent, hogy mit sikerült összehoznunk. Papa a gyerekkori legjobb barátnőmmel, én meg az ifjúkori szerelmem árnyékával. Élethosszig tartó önáltatás. Micsoda faszság. Persze, erről egymásnak soha nem beszéltünk. Hogy is mondják? Élethazugság. Ez az. Most már tulajdonképpen jól érzem magam. Az anyósom, a majom anyja a hátsó szobában, lába magasán felpócolva, hogy ne vizesedjen. Fiam tolja a számítógépes játékokat három dében, a férjem a valaha legjobb barátnőmet négy dében. Van egy kis rákocska az orrom mellett, időnként megműtenek, napi egy doboz piros Symphoniát elpipantok, a kapun már nemigen járok ki. Össze ment a világ. A tenyeremben elfér. Ha megcsörget a szomszédasszony, kimegyünk a kerítéshez és teniszezünk. Adogatunk szép lassan. Így. Kifulladásig.

Kilométerkő, Budapest (mésző, 1971)